

AFFI YOK MENEKŞENİN

Tacettin Şimşek

■ Odadaki beş çiçekten biriydim. Kauçuk, Japon gülü, sarmaşık, kaktüs ve ben.

En çok ben seni çocukluğuna götürdüm. Köyden yaylaya giderken kaya diplerinde gördüğün ve selam vermeden geçmediğin çiçektim ben. En çok alçak gönüllülüğüme hayrandın. Senin yalancınım.

İhmallerin oldu. Susuz kaldığım, boyun büktüğüm zamanlar oldu. Hiç kapris yapmadım Allah için.

Pek çok sırrını biliyorum. Elbette söylemeyeceğim. Söylersem sır olmaz.

Uzun yoldan geldiği ve geciktiği, başı ağrıdığı ya da uyuyakaldığı için sınava giremeyen öğrencileri odanda sınava aldığını biliyorum; öğrencilerinin sana yazdığı mektupları masanın orta gözünde sakladığını da...

Vedalaşmaya gelen bir öğrencinin, “Hocam, hakkınızı helal edin. Ben sizi bir baba gibi, bir ağabey gibi gördüm hep. Size sarılabılır mıyim?” dediğinde bakışlarını pencereden yana çevirdiğini gördüm.

4B sınıfının, göğsünde “Koca yürekli babamıza!” yazılı yapma çiçeğini tam karşıma koyup on yıldır sakladığını herkes biliyor.

Bir keresinde öğrenciler sınıfta gürültü yapmışlar.

“Arkadaşlar!” demişsin. “Bana ‘Susun!’ dedirtmeyin. Bırakın, üniversitede görev yaptığımı zannedeyim.”

Susmamışlar.

Usulca sınıftan çıkmışsın. Kimse ne olduğunu anlayamamış.

Odana geldiğinde burnundan soluyordun. Birazdan ellerinde bir çiçekle bir grup öğrenci doldurdu odanı. Özür dilediler. Hiçbir şey olmamış gibi ikinci derse gittin.

Bir başka gün de en arkada sürekli konuşan öğrenciyi üç kez uyardıktan sonra, “Turşuyu sen mi satacaksın ben mi?” diye bağırmışsın.

Öğrenci hiçbir şey anlamamış ama sen o gün tutulduğun vicdan azabını hâlâ çekiyorsun.

Derste cep telefonu kullanan öğrencilere çok kızıyormuşsun. Bir sınıfta öğrenci uyarına kulak asmayınca sınıftan atmak istemişsin. Onun pişmanlığı da duruyor bir yerlerde.

Sınavlarda ikinci kâğıtları paraflayarak öğrencilere veriyormuşsun. Bir yarıyıl sınavının kâğıtlarını okurken parafsız bir kâğıtla karşılaşmışsın. O kâğıttaki yazılar diğerine göre daha özenli ve düzenliymiş. Öğrenciyi çağırıp nedenini sordun.

“Hocam,” dedi, “Ben sizden kâğıt istedim ama vermediniz. Ben de kendi kâğıdımı kullandım.”

“Neden kâğıt vermeyeyim ki?” dedin. “Bu mümkün değil. Ben isteyen her öğrencime kâğıt veririm.”

“Bana vermediniz, hocam.” diye belirtti öğrenci. Hatta sıra arkadaşını tanık da getirdi. O da onaylayınca çaresiz, geçer not verdin. Sonra dönüp öğrencinin ara sınav kâğıdına baktın. Onda da durum aynıydı. Kâğıt parafsızdı ve yazılar son derece özenliydi.

O gün bana,

“Biliyor musun? Meslek hayatımda beni en çok yaralayan olay budur.” dedin ve “İşte hakkımı helal etmeyeceğim öğrenci.” diye sızlandın.

Ödevini beğenmediğin öğrenciyi bağırarak azarladığına tanık oldum. Seni ilk defa bu kadar sinirli gördüm. Ne olmuştu sahi? Öğrenci “Poetika” dersinin ödevini genel ağdan “kopyala yapıştır”la hazırlayıp getirmişti. Sen iki sayfa ödev istediğin hâlde onun ödevi otuz iki sayfaydı. Necatigil’in “Şiir Burçları” yazısını incelemesini ve üç burca şairin şiirlerinden birer örnek vermesini istemiştin. Öğrenci yazıyı incelemeyeceği gibi şiir örnekleri de vermemiş; evler şairinin hayatını, eserlerinin listesini, hakkında söylenen ve yazılanları derleyip getirmişti.

Haklıydın, kabul ama bu kadar sert davranmak zorunda mıydın? Güzellikle anlatamaz mıydın yaptığının düpedüz hırsızlık olduğunu? (Kendini nasıl savunacağını tahmin edebiliyorum: “Lisans öğrencisi olsaydı belki ama lisansüstü olunca dayanamadım. Bak, kendimi savunmak için söylemiyorum bunu. Beni bilirsin.”)

Biliyorum. Yine de anlatabilirdin bu yolla bilim insanı olunamayacağını. Bilim etiğinden bahsedebilirdin. Gerçi ahlak etiğe evrildikten sonra ağırlığını kaybetti, farkındayım.

“Defol, git!” dedin sonunda. “Bir daha gözüme gözükmek!”

Hakikatli çocukmuş. Bir daha kapının önünden geçtiğini görmedim. Üstelik iki yıl daha fakülte koridorlarında dolaştığı hâlde. Sana görünmemeyi nasıl başardı, aklım almadı.

Bilmediğin bir şey söyleyeyim mi sana? Gerçi sol kulağın mutlaka çınlamıştır ama giderayak çıtlatayım, benden duymuş ol! O öğrenci var ya, gittiği her yerde seni çekiştirmiş. “Huysuz herif!” demiş senin için. “Adama otuz iki sayfa ödev hazırladık, beğendiremedik. Sanki kendisi çok matah bilim adamı. Sen ne yaptın şimdiye kadar? Nobel Ödülü mü aldın? Bir de benim ödevimi beğenmiyor. Neymiş? Genel ağdan aynen almışım. İbretiâlem olsun diye, ödevimi koridora asacakmış. Herkes görsün de ödevin nasıl yapılmaması gerektiğini öğrensün diye. Bir de kopya muamelesi yapmış, ‘Bütünlemeye gel!’ diyor. Böylelerini ne diye hoca yaparlar, bilmem ki.”

Ben şimdi bunu sana niye anlattım? Belki bundan sonra öğrencilerine o kadar katı davranmazsın. Daha anlayışlı bir hoca olmayı denersin. Benim de giderayak sana bir faydam dokunur. E ne de olsa bunca yıllık hukukumuz var.

Öğrencilerinin senin hakkında doldurdıkları anket formları eline gelince nasıl heyecanlandığını iyi biliyorum. Yüksek puanlarda yüzünün aydınlandığını, düşük puanlarda gölgelendiğini kaç kez gördüm, hatırlamıyorum. Hele bir anket formunun altındaki boşlukta “Bu hocadan nefret ediyorum. Devama çok önem veriyor.” cümlesini okuduğunda yüzünün nasıl düştüğünü yalnızca ben fark ettim. Bir başka öğrencinin “Bu hocayı hiç sevmiyorum. Derste çok kızılı konuşuyor. Hiçbir şey anlamıyorum.” cümlelerini okuduğunda da benzer bir bulutlanma gördüm yüzünde. Neden? Herkes “Çok iyi hocadır, babadır, bir tane, çok seviyoruz.” diye mi yazmalıydı? Bu mümkün mü? Herkesin gönlüne aynı oranda girebilir misin?

Mesai arkadaşın, “ağabey”in Osman Bey ne demişti sana? “İyi yanların kötü yanlarından bir fazla.” Yanlış mı?

Menekşelerin de bir ömrü vardır. Üzülmüş olmalısın. Ne de olsa benim yirmi yılın senin yirmi yılın olmuş. “Çiçeklerin de ruhu vardır.” diyen sen. Bütün canlılarla, hatta nesnelerle duygudaşlık kurmaktan söz eden sen. Evet, üzül-müşsündür. Solgun yapraklarıma dokunurken boşluğa salıverdiğin o buğulu bakışları gördüm.

Tamam, yaz aylarında haftada iki kez, kış aylarında haftada bir kez sulamayı ihmal etmedin. Sağ ol. Ama insaf yani. İnsan son on yılda bir kez olsun toprağını değiştirmez mi?

Buraya kadarmış. Allah'a ısmarladık.

“Hoşça kal!” demeyeceğim sana. Hakkımı da helal etmeyeceğim.

Yerime bir başka hercai bulur, yoluna devam edersin belki.